

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

NO VAL A BADAR

—Em sembla que he fet bona pesada! Quan vingui l'altre, encara ho faré millor.

La vaga del Metropolità

Fa una setmana justa que *La Veu de Catalunya* publicava un editorial insinuant que el conflicte dels obrers del Metropolità de Barcelona tenia causes amagades, i que podia respondre a una maniobra per provocar un extens i greu conflicte social que vingués a treure actualitat per un quant temps al problema nacionalista de Catalunya, avui viu i encés com mai ho havia estat. I l'orgue regionalista afegia que el curs de la vaga del Metropolità s'assemblava molt al que seguí ara fa quatre anys la vaga de la Canadença, que fou el pròleg de la vaga general de l'any 1919.

Les sospites de *La Veu* eren compartides per una gran part de barcelonins i de catalans. «Ja hi tornem a ésser—deien molts.—Davant la rebrotada del Catalanisme, el Govern i les autoritats intenten, per sota mà, promoure un nou moviment obrer que ofegui el moviment autonomista.» Es aquella vella teoria segons la qual un clau serveix per a treure'n un altre.

Si aquestes sospites haguessin tingut fonament, no haurien quedat molt bé els directors del proletariat barceloní. Haurien aparegut com a còmplices, conscients o inconscients, de les maniobres de l'Estat espanyol contra Catalunya. Això els presentaria com a col·laboradors del centralisme i com a auxiliars d'aquells mateixos elements que realitzaren la repressió durant l'època tristament cèlebre dels dos generals.

Per això, quan, dos dies després de la publicació de l'article al·ludit, vàrem saber que la vaga del Metropolità estava satisfactòriament resolta, sentírem una forta alegria. Aquesta alegria tenia dos motius. L'un, el triomf de les principals reivindicacions de millora obrera. L'altre l'haver quedat desfetes les sospites d'una aliança subterrània entre l'Estat espanyol—reaccionari, centralista i monàrquic—i els sindicats obrers catalans. Aquesta aliança seria un doble crim contra Catalunya i contra la causa del proletariat.

El retorn

Hi ha una actualitat, una actualitat que, encara que ens faci coincidir a tots el redactors d'aquesta fulla en un idèntic comentari, no podem esquivar. Són els presoners. Són aqueixos homes que el Riff deixa anar després d'haver-los-hi exprimit el cos i l'ànima. Són els vençuts.

Tot el destí fatídic de l'Espanya fi de segle, segueix en aquesta Espanya de començaments de segle. De les terres d'Amèrica arribaren aquells repatriats esquelètics i vençuts. De les terres d'Àfrica, tornen a arribar aqueixos vençuts de 1921, grocs, malalts, famolencs, desferres del captiveri. En Maragall podria tornar a escriure el seu «Cant del retorn». Sembla com si les Fúries i les Parques fessin guàrdia entorn d'Espanya per a que les grans tragèdies l'estrangulin.

Hem recordat el «Cant del Retorn». Per ell pasava l'host macilenta, sense armes, penons ni clarins, que tornava d'una guerra sense fe ni glòria. Al cap de vint anys, torna a passar l'host macilenta, però en aquell Adéu Espanyal, d'En Maragall, ja no hi hauria l'esvaiment d'un gran poble, esdevingut fantasma. Ja hauríem d'anar a cercar fins l'evaporació, no de la fe, ni de la glòria, sinó de les virtuts més essencials de la raça. No volem ésser ni saguntins ni numantins. No són precisament herois que facin batre els nostres cors, ni Scavola, ni l'alcalde de Cork, però no hem pogut sentir orgull de raça llegint els capitols del melodrama d'Aixir. Hi havia quelcom més enguniós que la fam i les malalties, que els turments i la desesperació, quelcom que nosaltres no precisarem per respecte als que encara segueixen en desgràcia. L'«Adéu Espanya» d'En Maragall, seria un adéu an el vell esperit d'Espanya, que seria fanàtic, que seria d'un dur imperialisme, però que percebia l'honor amb un sentit de noble tragèdia. Hi ha un llibre de l'Hoyos i Vinent titulat «Las hogueras de Castilla». Doncs bé, ja no's cremen en aquestes fogueres, els homes d'enguany.

I després aqueix rescat amb escarni de totes les dignitats d'un poble i d'un Estat, aqueix regateig en la platja, aqueix enviar presents, aqueix entregar fins una caixa de cabals per a que l'adversari pugui guardar millor el fruit del seu dramàtic negoci! I aqueixa escampada de tots els detalls de les negociacions i de l'any i mig de captiveri sense amagar cap feblesa! Nosaltres no participem del patriotisme oficial, però hem sentit una tristesa d'espanyols que veuen trençada aquella tradició d'energia i d'orgull, que Stendhal, romàntic «malgré lui» anomenava «espanyolisme».

PARADOX

La paga del diable

Els regionalistes ja han rebut la paga de Madrid pel servei que feu a Espanya i a la Monarquia el discurs d'En Cambó a la Barceloneta. La paga consisteix en una sèrie de nomenaments d'alcaldes de Reial Ordre, fets directament contra la «Lliga» i contra la seva ombra anomenada Federació Monàrquica Autonomista.

El marquès d'Olerdola és ara més escollit per aquell alt personatge i pel Govern que no pas En Cambó i En Maluquer. Això explica que En Rius i Rius hagi tornat del seu recent viatge a Madrid amb una butxacada de nomenaments d'alcalde. Fins el baró de Güell, la significació del qual està formada per tres parts de monarquisme i una part de regionalisme, ha sofert les conseqüències de la pedregada. No li ha valgut al senyor baró el seu palatinisme, ni l'ésser un dels principals iniciadors de la gran idea d'alçar als voltants de Barcelona un palau per al rei.

No diríem la veritat si diguéssim que ens alegrem del contratemps dels regionalistes i dels monàrquics autonomistes. Però tampoc podem plorar. Creiem que la lliçó que han rebut és merescuda, i que el cop constitueix una lliçó definitiva. Mentre que En Cambó s'escarrassa per a resoldre o ajornar el problema de Catalunya a canvi d'una gràcia de caritat representada per un Estatut tan prim com el de la Comissió extraparlamentària, a Madrid no li agraeixen la seva extrema transigència, i en paga de les bones paraules reb unes quantes bastonades pintoresques.

Sembla que els bastonejats, aquesta vegada s'han sentit dels cops; i és perquè són cops electorals. Hi ha catalanistes descolorits que reben amb una mansuetud perfecta les agressions i les desconsideracions a Catalunya, però que boten d'indignació tan aviat com els inquieten la vinya electoral. Els conservadors del Catalanisme, els efusius i els harmònics, en tractant-se de plets electorals són capaços de sentir-se revolucionaris, guerrers i estridents.

Diu que En Cambó, En Ventosa i Calvell i alguns escolans de la Federació Monàrquica Autonomista han decidit anar a trobar l'alt personatge, i presentar-li un dilema, que s'assembla al de l'A B C. Si els ambaixadors no aconsegueixen deturar l'ofensiva empresa contra el seu grup en benefici de la «U. M. N.», menaçaràn amb passar-se a la República o al menys en declarar incompatible el règim actual amb les aspiracions catalanes, per aigualides que aquestes siguin.

Esperem amb curiositat, però sense emoció, el desenllaç d'aquest conflicte. Els regionalistes i els seus companys han demostrat ja masses vegades que s'accontenten amb qualsevol cosa, i que sovint s'accontenten amb no-res. Això de dir que si la Monarquia es posa contra Catalunya, els regionalistes es faran republicans, o qui sap si separatistes, En Cambó ja ho ha dit mitja dotzena de vegades. Ara defensaran amb les ungles i amb les dents unes quantes actes, però passaran pel nou atac que de Madrid els vé. Una gent tan dòcil té ben guanyat el tracte que li donen. Qui serveix al diable, no es pot plànyer de la paga que en reb.

FULMEN

JA ERA HORA!

Il·lencem al vol les campanes, piquem de peus i de mans, engegum les bateries fent una salva esclatant, cridem amb tota la joia que la cosa bé s'ho val: —Els presoners d'Alhucemes han sigut alliberats!— Quants de cors que la tristura rosegava com un cranc, els inonda l'alegria de reveure els sers aimats! El llarguíssim captiveri dels presoners, s'ha acabat, i a la llar pròpia retornen estimant la més que mai. Mes, oh Déu, la joia immensa d'un succés tan bell i grat, tenim de veure amargada

per una vergonya gran. No és la diplomàcia nostra la que ha dut la llibertat als captius, ni el nostre exèrcit el qui, amb sa presió constant, ha fet que al fi els deixés lliures *Abd-el-Krim*, l'espatllat. Tampoc ha sigut l'esquadra la que sempre menaçant, ha preparat la vinguda dels presoners desitjats. Es estat la vil moneda, el diner, tot en metall, l'únic que ha obrat el miracle de tant de temps esperat. Quatre milions de pessetes i un pico ben regular ha tingut de dar l'Espanya al moro recalcitant, i encara, no al mig del dia com pertoca a la lleialtat de dos enemics que pacten amb una intenció formal, sinó sent d'amagatotis l'entrega de tot l'arjent com aquell que compra mules o bé bens en un mercat, i esperant, demés, que el compte trobessin just i cabal als que la nostra moneda tenien de visurar. Ni mai *Abd-el-Krim* podia somniar enlairar-se tant, ni la decrepita Espanya devallar a un lloc tan baix. Aquell sol que es pongué a Flandes al Marroc l'han enterrat, per escarmentar als pobles somnadors i confiats pels quins no passen els dies ni avença el progrés mundial. No sé que en dirà l'Història d'aquest afer tan estrany, potser encara ens el pinti com un succés triomfant i a la llista l'afegeixi de les glòries nacionals, per inspirar als trovaires que ara estan desesperats, en veure que la corda èpica fa temps que no vol sonar.

En fi, posem bona cara, i enviem als alliberats amb una abraçada estreta, un clam de: —Salut, germans!

FLOX

El cap regional dels tradicionalistes, ha anat a París per a celebrar varies conferències amb el *pretendent* a les quals donaren els carques una gran transcendència política.

El primer resultat de l'entrevista ja l'havem vist; ha sigut trametre En Junyent, de part del seu *senyor*, una casulla brodada a la Verge dels Desamparats, de València.

Podem respirar tranquils.

ELS QUINTOS D'ENGUANY

—Jove, vostè no fa el metro.

—Si, senyor, que el faig, però ara estem en vaga.

Un nou plan

El plet del Marroc està en camí d'arreglar-se. Espanya ha rebut d'Abd-el-Krim els presoners que ens guardava; Abd-el-Krim ha rebut d'Espanya els moros que li teníem agafats i quatre milions de pessetes per torna. En aquest negoci Espanya hi perd deu mil homes i dos mil milions de pessetes, mentre Abd-el-Krim hi guanya els quatre milions nets. Aquest resultat anirà als moros de prestigi per a repetir aviat la temptadora jugada.

Nosaltres hem sentit a dir que per allà dalt a la Xina els metges cobren no per guarir als malalts sinó per a conservar la salut als bons. Així, hom paga al metge un tant cada mes mentre està bo, però si agafa una malaltia deixa de pagar fins que està ben sà. Ja posen bona cura els metges en conservar la salut dels seus clients.

El mateix sistema deuria de seguir Espanya al Marroc. Des del general al ranxeró anirien voluntàriament a l'Àfrica amb la condició de mantenir la pau en aquelles terres aspres. Cada any de tranquil·litat valdria un grau més als cabos i un plat nou en el ranxo dels soldats. En cas de guerra, un salt enllà de caporal en amunt i una retallada als cigrons de les tropes.

Idèntiques mesures s'adoptarien respecte al element civil. De l'Alt Comissari a l'últim ordenança d'oficina gaudirien un augment de sou a cada fi de l'any que hagués transcorregut tranquil·lament i els seria imposada una rebaixa constant en cas de guerra. Uns i altres, militars i paisans, procurarien curiosament mantenir unes cordials relacions amb els devots de Mahoma.

Si no ho fem així i deixem que'l Ma-

roc segueixi essent un bon terreny per a fer-hi negocis bruts; si alguns militars continuen veient en els trets dels pacos una excusa per a un ascens, si els frares persisteixen en provocar contra Espanya el fanatisme musulmà; si no canviem radicalment de gènere prescindint d'aquesta *bravuconeria* que'ns costa tantes palls, la desfeta d'Anual i Mont-Arruit anirà reproduint-se periòdicament, cada deu o dotze anys, en benefici d'algun altre Abd-el-Krim i amb gran perjudici de les mares espanyoles que veuran morir els seus fills sense glòria ni profit per la pàtria i amb no menys perjudici de l'Hisenda espanyola que anirà empobrint-se amb aquest pessim negoci del Marroc.

JEPH DE JESPU

La Cuina Electoral

Aquest any si que és un any d'eleccions. Si el programa no falla, tindrem enguany eleccions de diputats a Corts, eleccions de diputats provincials i eleccions de regidors. Fins ara havia semblat que les dites tres classes d'eleccions es celebrarien en el mateix ordre que les havem esmentades. Però notícies arribades a darrera hora de Madrid, fan creure que les eleccions generals o legislatives, seran ajornades fins al mes de setembre, i en aquest cas les primeres que es celebrarien serien les eleccions provincials.

No sabem si als nostres lectors això els interessarà gaire. A nosaltres—ho confessem—ens interessa poc. Però els escriptors de periòdics bé havem de parlar d'una cosa o altra. I el tema de les eleccions, sobre tot en un any tan electoral com el de 1923, reclama el lloc degut a les columnes de la Premsa.

Els cuiners electorals de la concentració lliberal que governa l'Espanya tenen por que les pròximes eleccions legislatives els surtin malament si abans no hi ha hagut les eleccions provincials. Els tècnics d'aqueixa mena de coses saben prou bé que una de les bases de l'èxit electoral d'un Govern consisteix en tenir addictes un nombre suficient de Diputacions provincials i d'Ajuntaments. I ara resulta que, degut al temps llarg que han passat els lliberals lluny del Poder, les Diputacions i els Ajuntaments, en la seva gran majoria, estan en mans dels conservadors.

Això té grossos perills, sobretot tenint en compte que les diverses fraccions de la concentració lliberal no s'avenen gaire. Pot dir-se amb tota propietat que els conservadors tenen ara la paella pel mànec. I els cuiners lliberals no podent agafar ells mateixos la gran paella electoral, tenen por que el contingut se'ls cremi o se'ls enganxi. En aquestes condicions és difícil respondre de la bondat del plat que pugui sortir.

Aquestes dificultats quedarien molt disminuïdes si abans hi hagués les eleccions provincials. No cal dir que en el conjunt d'Espanya, els «adictos» triomfarien. Les Diputacions, avui conservadores, es transformarien en lliberals, i encara que els conservadors seguissin dominants als Ajuntaments, els cuiners lliberals tindrien ja una mà a l'importantíssim mànec.

No sabem si serà aquest últim el programa que es realitzi. Pel que fa al conjunt de l'Estat espanyol, direm que no ve d'aquí. Pel que fa a Catalunya, siguin les que siguin les primeres eleccions que vinguin tenim per segur que seran, allí on el vot és verídic, una prova esclatant dels progressos que l'ideal de la màxima llibertat de Catalunya ha fet en els cors dels catalans.

Històries de capellans i de frares

Aquell home va arribar al poble un cap al tard de Maig. El poble era un poble com tots els que exploten els poetes i novel·listes silvestres per a cantar-ne la pau, la tranquil·litat, la florida dels rosers, l'esquellinc dels remats i altres bestieses per l'estil que només es veuen a les novel·les. Un poble brut, fastigós, poblat per gent d'instints salvatges, egoista, hipòcrita.

L'home era un rodapobles, un pobre de carreteres. Espellifat, flac, groc de fam i de pols, com pinten a Crist i a Gustau Charpentier, amb unes sabates destrossades i els seus sagonsos.

A la plaça jugaven i cantaven uns infants que al veure al pobre que ja no podia arrossegar-se, el van apedregar. La tendra i encisadora infantesa!

Va anar de porta en porta, demanant un mos de pa; una set d'aigua i totes les portes se li tancaren. Alguns d'aquells senzills camperols, els més, a la negativa afegien l'insult.

—Fora d'aquí!

—Dropol!

—Gandull!

—Au, a treballar, que encara sou jove.

—Potser és un lladre!

Fins que el pobre es va trobar davant de l'església, a la plaça—per què totes les esglésies són sempre a la plaça?—Va sentir cantúries i musiques dintre i va entrar. L'altar estava ple de flors i de llums. Totes les noies del poble—les filles d'aquella gent que li havien negat una gràcia de caritat per l'amor de Déu—cantaven la puresa de l'ànima, la bondat de cor i de sentiments, l'amor al pròxim, la misericòrdia i l'humilitat davant d'una imatge.

El pobre, es va agenollar, va deixar

Batallades de tot arreu

POR?

Han sigut rescatats els presoners. Pels que sofrien el captiveri haurà sigut una lliberació; pels que intervenien en l'assumpte del deslliurament un disgust. No havia pas de durar sempre. La deslliurança dels presoners de l'Abd-el-Krim, hauria esdevingut en una mena de regidoria o empleu, com succeeix en tot en aquest país dels eterns moros.

Poques coses hi han que hagin costat tant com l'obtindre que els supervivents del desastre de Anual tornessin a les seves respectives llars. Ja quasi es deuen haver oblidat del camí i de que són espanyols.

Espanya, malgrat i no es vulgui reconèixer així, ha sigut vençuda una vegada més. Després del desastre material, ha vingut el desastre moral. Ha valgut més així. Avui dia l'honor no val lo que la vida d'un home i menys quan es tracta de la de molts homes.

No obstant hem de reconèixer que Espanya no ha fet res per quedar una miqueta bé. Tothom sabia que per la força no s'obtidria res; calia doncs decidir-se pel camí de la diplomàcia, i en aquest cas diplomàcia vol dir milions.

Això del deslliurament per mitjà de diners, fet a temps hauria estat molt bé, hauria sigut tindre seny, reconèixer que no podia ésser d'altra manera. Ara no.

Espanya ha regatejat i ha fet el joc de l'espera, de l'espera del miracle, eterna tàctica que tan bé aniria si la monarquia espanyola tingués enemics.

Però les coses no acaben aquí. Ara resulta que si l'Abd-el-Krim ha entregat els presoners, ha sigut mercès a la por de que el Raisuni l'ataqués.

Es molt vella, molt gastada aquesta sonata de la por. Quina por ha de tindre a Espanya el capdill rífeny? Cap. Ha tingut els presoners tan temps com ha volgut, sense que els hi poguessin pendre.

Abd-el-Krim no és un poruc. És un home expert. Ha vist que la vida dels homes que tenia al seu poder valia els milions que li han sigut entregats.

Demés que devia estar convençut de que els hauria de mantenir tota la vida.

SERÀ AIXÍ?

Ens ho han dit i no ho acabem de creure-ho. Anglaterra ho diu a tota veu i fins ho proclamen els mateixos francesos, aquells francesos per quins primer és la veritat que França, que n'hi han molt pocs.

Es clar que el comportament de la República veïna no dona lloc a pensar altra cosa. Tants pre-

LA QUESTIÓ.

—Tu deixa'm entrar, que una vegada a dins...

paratius fan dubtar de que l'entrada de França dins d'Alemanya sigui tan sols per obtindre el pagament dels deutes.

Si no ho diguessin veus autoritzades, n'hi hauria per estar-ne en dubte. Però cal pensar que és la mateixa Albí qui ho assegura, i ella, en qüestions d'ocupació dites provisionals i que's converteixen en definitives, en té la mà trancada.

Tota la eloquència del fet, més que en les paraules la trobem en la caricatura. Ella és una mostra fidel de l'impressió que arreu ha fet les mides preses per França.

Quan En Poincaré a la Cambra francesa parlava de les mesures que calia pendre, podia creure's que aquestes serien preses amb un màxim comediment. Avui no. Avui cal dir que una vegada a dins, qualsevol la treu.

FRACAS

Tal com predírem, si no és pas per fer mèrits ja que la cosa era ben clara, la Conferència de Lausana ha fracassat. Després de tantes deliberacions, res pràctic n'ha sortit.

Una conferència més a l'aigua. Sembla talment que des de la reunió a Versalles el sol fet de reunir-se en conferència predisposi als homes a no entendre's.

Però hi ha manies de moltes menes i qui no la

té d'una classe la té d'una altra. I la dels diplomàtics de la post-guerra és de reunir-se en constant conferència. Nosaltres, d'ells, ens constituïrem en conferència permanent, veïem si així acabaven de no entendre's del tot. Les coses cal que s'espallin del tot perquè s'arreglin.

Els turcs fet i fet són els que millor ho entenen. De la Conferència mai se n'han fiat. Per això, molt encertadament per cert, es convenen amb els russos.

An aquí està la gran incògnita, lo que sembla que no té gens en compte França. Pacten els turcs amb els russos, aquests amb els alemanys i tots plegats, qui més qui menys senten odi pels aliats.

Mossul, ciutat a punt d'ésser atacada per l'exèrcit turco-rus, és el punt negre d'Europa. La mina que hi ha posada esclatarà.

PACIFISME

Qui ho dubta? Ningú. Ja ho poden assegurar, encara que com és natural, no sàpiguem de que va. No hi ha ningú que pugui dubtar del pacifisme de tots nosaltres, i de nosaltres molt particularment aimants de la vida tranquil·la per tot i per sobre de tot.

Aquest desig que és tan nostre i que no és pas mixtificat, diu que també el té França, i qui diu França diu totes les nacions que amb ella mouen i remouen el món amb les seves combinacions estrafalàries.

Si parlem d'Anglaterra, el seu pacifisme està

OCUPACIÓ PACÍFICA

Tropes franceses a Dortmund

demonstrat, quan menys pels que encara es contravin una mica de bona fè. Ella ho enreda tot i quan està ben embolicat, aquí us ho deixo i apa!, arregleu-se.

Si és Alemanya, ni cal dir-ho. Pau per damunt de tot. I com que per viure en pau com en la guerra es necessiten diners, entossudada en no pagar que és la manera més ràpida i segura de assegurar aquesta pau que aviat ni sabrem quin color té.

I tornem amb França. Ella de guerra no en vol. La ocupació del Ruhr és purament una cosa pacífica, provisional. I com que és tan pacífica, cal bon estol de soldats que omplin de gom a gom els carrers de Dortmund i d'altres localitats.

Tot canvia. Abans la pau era representada per un ram d'olivera. Ara per un fusell, un tractat i una corona d'espines.

LLIBERTAT

Anavem a fer un disbarat. Anavem a fer filosofia sobre el tòpic llibertat. Per sort encara ens queda una mica de seny i hem pogut deixar-ho córrer. La consideració que'ns mereixen els nostres llegidors és gran.

Ve't aquí que sense que per la nostra part hi haguem posat gran cosa, ens anem reconciliant amb el govern que sofrim pels nostres pecats. De mica en mica reconeixem que no és tan fiero el león com ens pensavem. El govern de Madrid, el que sofrim i els que hem sofert són, senzillament, de pà de pessic.

I no ho diem pas perquè sí. El govern francès ens ha obert els ulls. No li agraïm gaire perquè ha sigut mitjançant un espectacle força deplorable.

Quan es declarà la guerra en 1914, un sol home gosà a protestar a França: el malhaurat socialista Jaurès. Aquell home morí, i encara que com una ombra és veges la mà de l'assassí, era tan sols una ombra i el crim quedà sens càstic.

Aquell fatídic any torna a revivre. Pels camps d'Europa torna a rebrotar la guspira del foc. Ara no és un el que ha protestat, són molts.

Aquests homes que no han volgut passar en silenci el crim que s'està engendrant, han sigut agafats. Entre ells hi ha un diputat: M. Cachin. És comunista i això li val perquè sobre d'ell caigui l'odi dels homes de la guerra.

Res hi ha valgut que fos diputat. L'hi ha sigut treta la immunitat.

En Poincaré es mereix la medalla del mèrit reaccionari.

Cachin, diputat francès que ha sigut agafat pel seu govern

BON CONSELLER

—Segueix per aquest camí, simpàtic Rovira! Primer que tot, manar a casa nostra i lo demés són pu...

caure els seus parracs i la seva carn miserable damunt les lloses. Al seu costat, en una columna hi havia un calaixet per a les ànimes en pena. I ell, que també ho era una ànima en pena, va esperar.

Quan el temple va ésser buit i l'altar apagat, l'ànima en pena es va dirigir al calaixet de les ànimes, es va treure una navaja, va forcejar en el pany.

Fins que una mà, la mà de la Religió, roja, peluda, enorme, li va caure a sobre.

—Que feu, impiu?

Era el rector.

—Tinc fam!—va dir el pobre.

—Això no és una excusa! També en va tenir Nostre Senyor!

—Estic mig mort!...

—Aquest diner és sagrat, perquè és del cel... i el cel soc jo!—va afegir el mal capellà.

que no coneixem altres joies que les de la «Chelito», això ens deixa blaus!—consisteixen en:

Una col·lecció d'esmeragdes que és, després de la del Sha de Pèrsia, la més hermosa del món; quatre grans sàfirs que adornaven la corona de l'emperador Constantí, i que sigueren robades del tresor dels Faraons; una perla igual que la que Cleopatra va desfer en vinagre—ja et dic jo!—un tron adornat de pedres precioses, que pesa, com qui no diu res, vint-i-cinc tonelades, i un llit d'or de la dona de Ivan el Terrible!

Amb tot aquest bé de Déu, que haurien tingut gana vostès?

S'han rescatat, per fi, els presoners que tenia Abd-el-Krim. Les coses, els insults, les befes, els turments de que han sigut víctimes, horribles, indignen.

Però lo que indigna és saber que a Abd-el-Krim, com a prova d'agraïment, li han regalat tres rellotges d'or, dos anells i una caixa de cabals!

En vista de que això de la qüestió del Ruhr es posa malament, un individu, que durant la passada guerra va viure del consolament alemany, ha anat a una impremta d'aquesta ciutat a encarregar-se unes targetes que diguin: *Fulano de Tal, espta.*

La kultur ja comença a grillar altra vegada.

A Botrop un mestre d'estudi, al saber que dos dels seus alumnes, de deu a dotze anys, havien

ensenyat el camí a uns soldats belgues que s'havien perdut, els ha fet despullar, els ha pronunciat un discurs i els ha assotat bàrbarament.

Caram! Com més anem menys valem!

S'havia parlat d'En Lerroux per al càrrec d'Alt Comissari al Marroc.

Només ens faltava això.

Pobres moros!

I, pobres espanyols!

Uns nois que havien d'embarcar cap a Africa, a servir la pàtria, corrien el passat dimarts, cantant i rient, la barriada d'Hostafrancs.

Al passar davant d'una fàbrica del carrer de Consell de Cent va sortir l'amo—que deu ésser una bèstia disfressada de persona—i, com que's veu que no és amic de l'alegria, els va exigir que callessin.

Com que els nois no en van fer cas, ell es va treure un revòlver i d'un tret va matar a un dels joves.

A presiri, cafre!

Segons diuen males llengües

estan a partí un pinyó

En Cambó i En Romanones

perquè dintre de molt poc

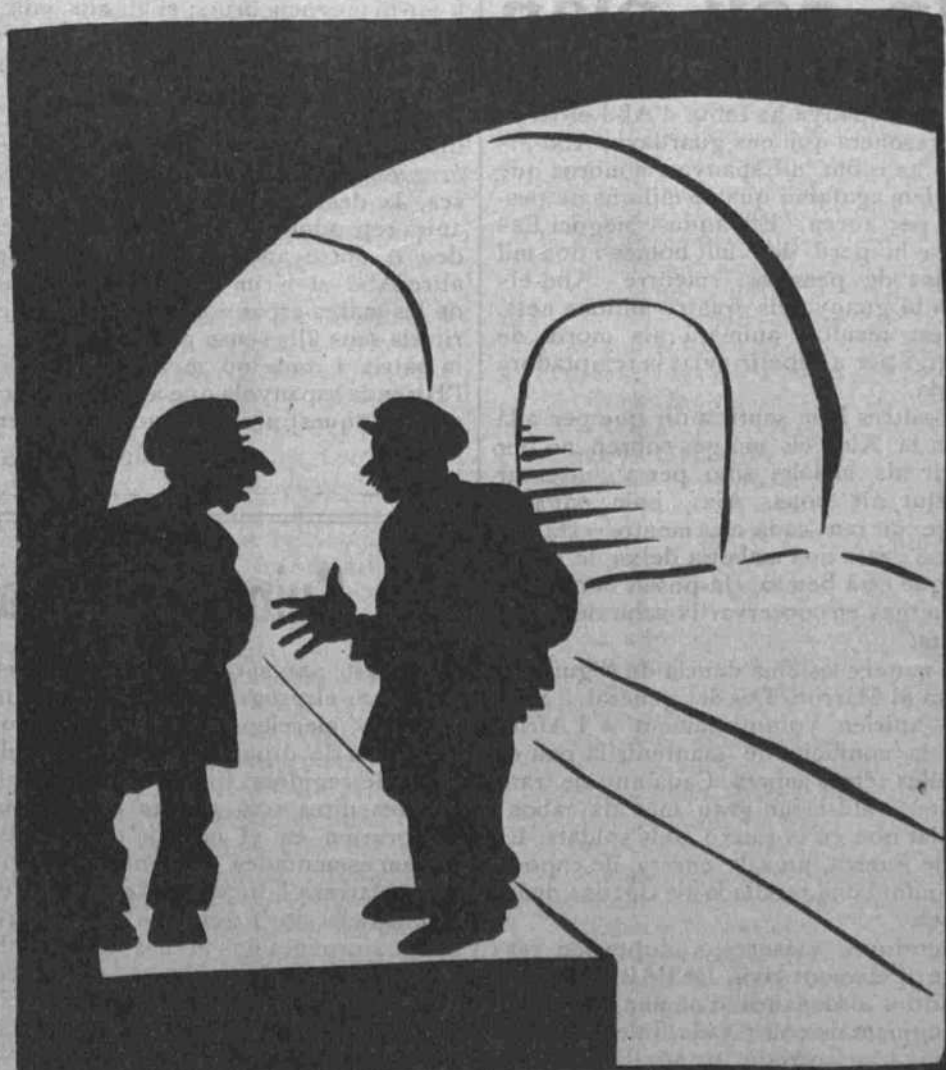
seran Govern, i aleshores,

com que s'han posat d'acord,

ens daran l'Autonomia...

i crec que un bè negre i tot!

ELS DEL «METRO»

—Ja ho veus, Jordi: amb raó i ganes de treballar sempre guanyaràs.

A propòsit de l'Autonomia.

L'ex fiscal del Suprem, En Maluquer i Viladot ha dit a Girona en un discurs, que els monàrquics autonomistes catalans acceptaven l'Estatut de Catalunya que varen elaborar els nostres parlamentaris.

No sé si fer-ne cabal, però... ho diu un ex fiscal!

Aquell senyor Schwartz que fou governador, crec, de Girona, ha sigut nomenat cap visible del romanisme a Catalunya i encarregat com a tal, de reorganitzar les forces del partit.

M'hi jugaria un peix que En Romanones es pensa que aquest Schwartz és aquell que va inventar la pólvora i que inspirà an En Pitarra «El Monjo Negre».

I ca, home!

El catedràtic de Filosofia d'aquest institut acaba de rebre de Roma una morma més que regular en forma d'excomunió. La seva obra de text ha sigut excomunicada.

Ja veurem què farà el liberalíssim ministre de Instrucció Pública davant de la pinya que ha rebut el seu subordinat.

El deixarà a les banyes del toro?

Bé podria ésser.

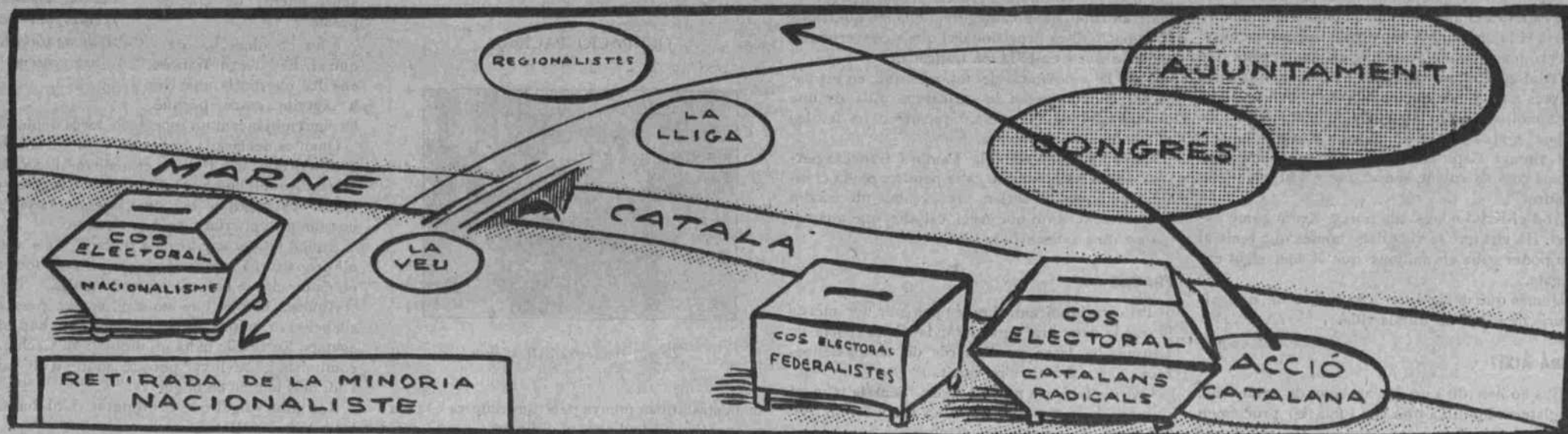
Fa tant de temps que En Salvatella era republicà!

Imp. LA CAMPANA I L'ESQUELLA, Olin, 8.—Barcelona

REPICS

Es recorden de la fam dels russos? Doncs bé, escoltin això. Els russos es disposen a vendre les joies de la corona dels zars. Aquestes joies—aquí,

COSES DE CASA

Situació de les forces abans del combat